

L'Europa que paga i la sobirania

SIGUI QUIN SIGUI EL FINAL DE LA CRISI GREGA, L'EURO EN SORTIRÀ REFORÇAT A LA LLARGA I GRÈCIA PATIRÀ. SUCCEIRÀ EL MATEIX AMB EL SOBIRANISME CATALÀ, TANT SI GUANYA COM SI PERD LA INDEPENDÈNCIA?

Teòricament, així està pactat signat i rubricat, l'euro es diferencia de les altres monedes en què totes les seves economies estan obligades a produir per mantenir-se. Hi ha límits severos al dèficit. No poden subsistir, sobre el paper, Estats subsidiats pels altres. A l'interior de cada Estat, que s'espavilin com vulguin amb les seves andalusies, però els europeus van decidir que les economies riques ajudarien les altres a pujar de nivell (fons estructurals i de cohesió, etc.), i que, un cop finalitzades les transferències, cadascú s'espavilés i es responsabilitzés de si mateix, que ja som tots prou grandets.

No ha estat ben bé el cas. Grècia, Portugal Irlanda –i Espanya d'una manera parcial i mig encoberta–, van haver de ser rescatats. Amb préstecs, no amb subsidis. La diferència és que els préstecs s'han de tornar. D'aquí ve, de la impossibilitat de pagar els seus deutes, la crisi grega. Té raó Merkel quan destaca la solidaritat europea amb Grècia, que ha estat i és enorme. La té Grècia quan afirma que amb aquest pes al damunt no se'n pot sortir? Hauria pogut, si hagués importat les receptes universals de l'economia, les del rigor, la disciplina i la productivitat que Alemanya es va aplicar, amb gran èxit, abans de demanar als altres que els imitin. A Lituània, la recepta va ser amarga però ha funcionat. Però Grècia no. Grècia hauria pogut, però no pot. Ara ja no pot fer més que patir, tant dins com fora de l'euro. Tant amb acord per a un tercer rescat com amb ruptura de les negociacions. Tant si fa fallida com si se li reestructura el deute, *ad calendarum graecas*.

L'Europa que paga està mot enfadada amb Grècia, i en general amb els malgastadors que no han aprofitat com hauria convingut a tothom els fons de



XAVIER
BRU DE SALA
@Xbrudesala

cohesió. Està enfadada però alhora tem per la pròpia estabilitat. No estem davant d'una crisi de consciència sinó d'una crisi de conveniència. Què és millor, o més ben dit, què és pitjor? Un mal acord amb Grècia o deixar-la caure? Tsipras confia a moure les línies vermelles en profit propi, però ja han estat traçades i no hi ha voluntat, ni possibilitat, de variar-les gaire. El desenllaç no pot trigar, sota pena d'allargar en el temps el *corralito* i abocar així les autoritats gregues a inventar una moneda nova o una pseudomoneda. O Europa obre molt aviat l'aixeta dels euros o els grecs obtindran vals o pagars en comptes d'euros.

Tant en un cas com en l'altre, el pronòstic, que pot ser erroni però està basat en l'experiència dels últims anys, és que l'eu-

ro patirà poc o molt d'entrada, però a mitjà i llarg termini en sortirà reforçat. Per sobreviure, perquè sobrevisqui l'Europa que coneixem i sota el paraigua de la qual vivim, necessita una moneda creïble, formada com deia per economies productives i exportadores. Aquest missatge ha estat emès. Aquest missatge és la base del futur de l'euro i de tots plegats. És un missatge que els catalans hauríem d'entendre molt bé, ja que pertanyem a l'Europa que paga, amb la diferència que no tenim cap mena de control sobre els límits de la pròpia solidaritat. Els ciutadans de les Balears i del País Valencià es troben en una situació similar però no han pres consciència del fet, o bé, majoritàriament, no plantegen cap via per posar fi o limitar les transferències a una capital, Madrid, que en bona part viu de la redistribució.

El punt de partida del debat sobirania no és, doncs, gaire diferent del que ha dut a la crisi grega. La immensa majoria de la societat catalana s'ha cansat de dues coses: pagar i rebre maltractes en comptes d'agraïments. És una altra versió, a la nostra escala, de l'Europa que paga. Si estirem el paral·lelisme, observarem també que, establerts i compartits el diagnòstic i el propòsit, no hi ha acord intern amb la solució. Separar-se d'Espanya és la solució radical, i democràtica, que equivaldria a deixar Grècia fora de l'Euro. Mirar de canviar les relacions dins d'Espanya equival a salvar Grècia. En tots dos casos, fins quan? Amb quin resultat?

Recordem que, si dins de cada Estat hi pot haver tantes transferències de riquesa com convingui, dins d'Europa, els Estats es poden prestar diners, no regalar-los. Això que entre regions és habitual, entre Estats no succeeix. Són les normes. Queda clar que no són les mateixes.

Esriptor